

6. Воронкова А. Э. Устойчивость предприятий малого бизнеса: понятие и направления обеспечения / А. Э. Воронкова, В. В. Назаров // Менеджер. – 2014. – № 5. – С. 78–84.
7. Гвоздев Б. З. Финансовый менеджмент / Б. З. Гвоздев. – М.: ИКФ «ЭКМОС», 2015. – 272 с.
8. Дуброва Т. А. Многомерный статистический анализ финансовой устойчивости предприятий / Т. А. Дуброва, Н. П. Осипова // Вопросы статистики. – 2008. – № 8. – С. 3–10.
9. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч. посіб. / С. В. Івахненко. – К.: Знання-Прес, 2015. – 349 с.
10. Карлин Т. Р. Анализ финансовых отчетов (на основе GAAP): учебник / Т. Р. Карлин, А. Р. Макмин. – М.: ИНФРА-М, 2013. – 448 с.
11. Кириллова Н. Финансовая устойчивость и несостоятельность страховых компаний / Н. Кириллова // Страховое дело. – 2014. – № 5. – С. 17–23.
12. Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: монографія / В. Р. Кігель. – К.: ЦУЛ, 2015. – 202 с.
13. Коваленко В.В., Бурденко І.М. Регулятори фінансової рівноваги // Фінанси України. – 2009. – № 1. – С. 97–102.

Шейхова М. А., ст. гр. ФСГзмл-11
Лещук В. П., д.е.н., професор

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення виробничо-господарської діяльності будь-якого суб'єкта господарювання і на основі цього формування фінансових результатів не в останню чергу залежить від його матеріально-технічної бази. Вона виступає не тільки матеріальною основою виробництва, але і забезпечує впровадження прогресивних технологічних процесів, організації виробництва та реалізації продукції (виконанню робіт, наданню послуг). Економічно матеріальна база виробництва заходить відображення у необоротних активах.

Слід відмітити, що в економічній літературі існує декілька підходів до трактування необоротних активів підприємства. На основі проведеного дослідження А. Колосок та О. Петрук зробили висновок про те, що погляди науковців розділились на дві групи: перша характеризує необоротні активи як майнові цінності, що знаходяться у розпорядженні підприємства; друга – як матеріальні та нематеріальні ресурси. Самі ж автори до них відносять активи, що використовуються тривалий період часу, від яких підприємство у майбутньому сподівається отримати вигоду, та їх вартість може бути достовірно визначена [1, с. 56].

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку трактує необоротні активи як всі активи, що не є оборотними, і відносить до них матеріальні та нематеріальні ресурси, які належать підприємству та забезпечують його

функціонування, строк корисної експлуатації яких становить більше одного року або операційного циклу, якщо він більше одного року [2]. Аналогічно трактується сутність необоротних активів і у положенні «Про порядок віднесення майна до такого, що включається до складу цілісного майнового комплексу державного підприємства» [3].

Дещо по-іншому характеризується сутність необоротних активів у економічній літературі. Так, І. Бланк вказує, що це контрольовані підприємством економічні ресурси, сформовані за рахунок інвестованого в них капіталу, які характеризуються детермінованою власністю, продуктивністю і здатністю приносити дохід, постійний оборот яких в процесі використання зв'язаний з фактором часу, ризику і ліквідності [4]. Виділяється також декілька ознак, на основі яких проводиться класифікація необоротних активів підприємства: характер функціонування; участь активів у різних видах діяльності підприємства; фінансові джерела їх формування; тривалість використання у забезпеченні виробничого процесу.

Дещо по-іншому характеризується сутність та зміст необоротних активів у зарубіжній економічній літературі. Так, Б. Нідлз, Х. Андерсен та Д. Колдуелл до основних рис, що характеризують необоротні активи, відносять такі: засоби, які мають термін корисного використання більше одного року; використовуються в діяльності підприємства; не підлягають перепродажу покупцям [5, с. 196]. На нашу думку, виділення третьої ознаки є необґрунтованим, оскільки протирічить основам ринкової економіки.

Досить умовним є розподіл активів підприємства на оборотні та необоротні. Всі ресурси, що знаходяться у розпорядженні підприємства і використовуються для виробництва та реалізації продукції, постійно знаходяться в обороті. Виробничі засоби промислових підприємств знаходяться в постійному русі – кругообігу, в процесі якого вони послідовно проходять такі стадії: придбання необхідних для здійснення процесу виробництва машин, палива, сировини тощо; придбані засоби беруть участь у процесі виробництва нового продукту (виробнича стадія); вироблений продукт реалізується, підприємству повертаються грошові кошти за реалізовану продукцію (роботи, послуги) [6]. Питання лише у тому, як швидко вони переносять свою вартість на вартість продукції (робіт, послуг), яка виготовляється за їх допомогою. На відміну від оборотних активів, які споживаються та вартість яких відшкодовується на протязі одного виробничого циклу, необоротні активи використовуються на протязі декількох. І не обов'язково їх тривалість повинна бути більше одного року, про що наголошується у нормативних актах, що регламентують використання необоротних активів. Обов'язкова умова – використання на протязі декількох виробничих циклів. В умовах зростання інтенсивності використання активів підприємства з метою забезпечення його ефективної діяльності їх сукупна тривалість може бути меншою одного року.

Література

1. Колосок А. М. Підходи до визначення сутності необоротних активів підприємства та шляхи поліпшення їх використання / А. М. Колосок, О. М. Петрук // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. – 2016. – Т. 21. – Вип. 3. – С. 55–58.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 7 лютого 2013 року № 73. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Положення «Про порядок віднесення майна до такого, що включається до складу цілісного майнового комплексу державного підприємства» / Наказ Фонду державного майна України від 29 грудня 2010 року № 1954. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент. – [2-е вид., перероб. і доп.]. – К.: Єльга, Ніка-Центр, 2007. – 521 с.
5. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл; пер. с англ.; под ред. Я. В. Соколова. – [2-е изд., стереотип.]. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 496 с.
6. Банасько Т. Проблеми та перспективи дослідження нематеріальних активів в Україні / Т. Банасько // Економіст. – 2010. – № 2. – С. 30–33.

Щербаков С. С., ст. гр. ФСТзм-11
Кнейслер О. В., д.е.н., професор

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Основним критерієм економічного зростання підприємства є забезпечення необхідного рівня прибутковості як позитивного результату управління діяльністю підприємств. У цьому контексті виникає необхідність розробки моделі управління прибутковістю підприємства з позиції економічної збалансованості.

Модель управління прибутковістю підприємств включає алгоритм розрахунків, які згруповані у декілька етапів, що дозволяють визначити погоджений варіант розвитку ситуації або проводити пошук варіанту розвитку ситуації. З методичної точки зору достатньо глибоку діагностику ефективності діяльності підприємств і можливість прогнозування їх прибутковості надає застосування матричних методів. Запропонована методика кількісної оцінки економічної збалансованості прибутковості підприємств включає наступні етапи роботи:

а) обґрунтування і побудова системи показників прибутковості з позиції економічної збалансованості;

б) побудова безпосередньо матриці, що включає в себе наступні блоки одиничних показників: взаємозв'язку фінансових результатів та оцінки ефективності формування витрат; ефективності використання активів; якості